

SÄKENIÄ

Sosialistinen Kuukausijulkaisu

Ilmestyy kerta kuukaudessa Fitchburgissa, Mass., Raivaajan kustannuksella

Alex Coleman, toimittaja

Avustajia: N. R. af Ursin, A. B. Mäkelä, Yrjö Sirota y. m.

Published every Month, by Raivaaja Pub. Co., Fitchburg, Mass.

6:des vuosik.

LOKA--MARRASKUU

No. 10 — 11 1912.

Sosialismi

Kirj. Morris Hillquit.

TOIMINTATAVAT.

(Jatk. edellisestä n:oon.)

Työväden liike.

Tämän tähden sosialistinen liike kaikkialla pyrkii työväden taloudellisten järjestöjen, ammattijärjestöjen ja osuuskuntain kanssa liittoon. Ammattijärjestöt ovat hedelmällisenä välineenä teollisuustuotantovoimien järjestämiselle, ja osuuskunnallinen liike totuttaa työläisiä teollisuuskulun itsenäiseen ja yhteiseen johtoon. Sosialistien työskentely taloudellisissa järjestöissä ei ole pelkkää politikointia tai polittista kiemailua. Se on elimellinen osa sosialistipuolueen käytännöllisestä työstä. Sosialismi, ammatillinen järjestäminen ja osuusliike ovat vain nykyisen yleisen työväenliikkeen eri muotoja. Kukin niistä omalla erikoisella alallaan tietoisesti tai tiedottomasti pyrkii samaan päämäärään, ja saa toinen toisiltaan voimaa, kantavuutta ja kannatusta.

Työväden taisteluilla on sen ohella toinen syvä, yhteiskunnallinen merkitys sosialisteille. Kaikkalainen aineellinen parannus työväden elinehdoissa pyrkii korottamaan sen valistustasoa ja kehittää sen järjestyksen ja taistelukykyisyyttä. Sosialistinen liike värvää rokryyttejä etupäässä paremmassa asemassa olevasta, paremmin harjaantuvasta ja valistuneesta työläisjoukosta. Onnettomaan "ryyryköyhälistöön", jonka tarmo, toivot ja ylöspyrkimykset ovat ruhjoutunut kurjuuden ja puutteen kautta, voidaan tuskin luottaa sosialismin sotahuutoon yhtyjänä.

Pääkohdiksi sosialistisen käytännöllisen työn ohjelmassa voidaan siis nimittää työväenluokan valistamisen, järjestämisen ja aineellisten etujen parantamisen.

Muutamina viime vuosina on Yhdysvalloissa esiintynyt joukko henkilöitä, jotka suosittavat lisäksi joitain, olevinaan uudempiä, suurempia ja tehokkaampia aseita sosialistisen sodankäynnin asevarastoon. Näiden suosittamat keinot ovat suurlakko ja turvautuminen pikamahtisiin ja väkivaltaisiin keinoihin työväentaisteluisia. Nämä käyvät hie-man hämärillä nimityksillä, kuten "suora toiminta", "sabota-ge" y. m., ja kutsuvat he itse-ään "syndikalisteiksi" tahi "suoran toiminnan miehiksi". Lu-kunsa puolesta heitä on pieni joukko, mutta toiminnallisia he ovat, ja maan herkkämielinen lehdistö antaa heille juuri pa-raillaan runsaan määrän rakas-tettavaa huomiota.

Tämä liike ei ole vakavaa, ei-kä se tule muuttamaan Amerikan sosialismin luonnetta. Se on malttamattomuuden ja toi-vottomuuden ilmausta, joka on varsin luonnollista, mutta ei hy-väksyttävää, sosialistiliikkeen nuoruuden ja heikkouden aikoi-na. Kun sosialismi kasvaa van-kaksi ja astuu todellisten taiste-lujen ja suoritusten arenalle, on syndikalististen päähänpistojen pakko hälvetä. Saksassa, Itä-vallassa, Belgiassa ja Skandina-vian maissa on syndikalismi mel-kein tuntematon suuruus, mutta se kukoistaa maissa, joissa so-sialistinen liike on vähemmän vakaa ja järjestynyt, kuten Ita-liassa ja Ranskassa. Itse asiassa, Amerikan syndikalismi on oi-kein ruumiillisesti kuletettu tän-ne Ranskasta kaikkine sulatta-mattomine ja tulkitemattomine sananparsineen.

Sodankäynnin sissikeinoilla, juonitteluilla ja väkivaltaisuuksilla ei ole oikeutettua sijaa nykyajan sosialismin menettelyta-voissa. Ne ovat sosialismin pe-riaatteellisen käsityksen kanssa ristiriidassa.

Sosialistien hyökkäysmaalina on kapitalistinen järjestelmä ei-kä kapitalisti-yksilö. Liikkeen taistelut edustavat koko työvä-enluokan järjestynyttä ponnis-tusta, eikä yksityisen johtajan tai urhon uskallusta. Työväen-luokan valistustaso ja politillinen kypsyytys saavutetaan sen luokan miesten ja naisten opet-tamisella eikä sen sisällä olevan pienen ryhmän enemmän edisty-neillä harhakuilla. Kansakunnan voi valistaa, johtaa sosialismin, vaan ei ajaa, kauhulla pakottaa siihen. Sosialistinen käsitys mailman edistyskulusta on ke-hityksellinen eikä yllättävä.

Tätä nykyajan sosialistiliik-keen hyväksymää kantaa ei tule kuitenkaan ottaa vakuutuksena tai ennustuksena siitä että so-sialistien voitto tulee jokatapa-uksessa järjestyksellisillä ja rau-hallisilla keinoilla, ilman väki-valtaa. Saattaa hyvin tapahtua, että siellä täällä vallassa ole-vat luokat kieltäytyvät luovutta-masta hallitusohjia työväenluo-kalle pätevän poliittisen voiton-kin jälkeen. Siinä tapauksessa seuraisi väkivaltainen yhteenot-to, kuten tapahtui jokseenkin sa-mallaisissa olosuhteissa v. 1861. Mutta sellaiset verinäytelmälliset puhkeamat, jotka joskus seuraa-vat jyrkkiä taloudellisia ja poli-tillisiä muutoksia, ovat pelkäs-tään satunnaisia. Niinpä Eng-lannissa vallankumous, joka

suisti maan varsinaisen kontrollivallan aatelistolta kapitalisteille, suoritettiin asteittain ja rauhallisoin aseoin, ilman verenvuodatusta tai väkivaltaa. Ranskassa sama asia johti vuoden 1789 suuren vallankumouksen julmiin taisteluihin. Mutta koska haluaa sanoa, että vallanvaihdos Englannissa oli vähemmän syvälinen ja jyrkkä kuin Ranskassa. Itse asiassa, katutaistelut eivät tee vallankumousta enemmän kuin paukkinat 4:ttä päivää heinäkuuta.

Vertauksellinen kuvaus.

Joskus on valaisevaa selittää jotain asiaa yksinkertaisella esimerkillä. Tapaa, miten nykyinen järjestelmä muuttuu sosialistiseksi, voidaan kuvata tutulla esimerkillä kanan hautomisesta.

Normaali kanan muna muuttuu eläväksi kananpojaksi jos sitä pitää $98\frac{1}{2}$ asteen lämpönessä kaksikymmentä yksi päivää.

Katsokaamme nyt muutamia sattuvimpia muotoja tässä hautomiskulussa.

Muna on kokonaan ja jyrkäs ti erilainen kananpojasta muodoltansa ja aineeltaan. Tavallisessa tilassaan voi sangen helposti määritellä josko kysymyksessä oleva esine on toinen tai toinen. Mutta jälkeen sen kun muna on ollut muutamia päiviä kanan hautomisesta syntyvässä eloa tuottavassa lämmössä, ei sen tunteminen siksi tai täksi ole enään selvä. Kananpojan sikiön saattaa ehkä jo silloin erottaa munan sisällä. Ja joka

päivä sen jälkeen munan aine yhtämittaa muuttuu — joka päivä se muuttuu vähemmän munaksi ja enemmän kananpojaksi, kunnes viimeisenä päivänä ei ole mitään muuta jällellä munasta kuin sen kuori, sisällä oleva aine on elävä, täydelleen kehittynyt kananpoikanen. Samalla tavalla eroo feodalinen yhteiskuntajärjestys kapitalistisesta järjestyksestä. Viidennentoista vuosisadan Eurooppa esitti sekoittamatonta feodali järjestelmää; kahdeksannentoista vuosisadan loppuajan Eurooppa on yhtä erehtymättömästi kapitalistinen, mutta seitsemännentoista vuosisadan Eurooppa on kuten muna hautomisen alkuajana — se edustaa feodalista kehitysmuotoa kantaen sisällänsä varmaa kapitalistista sikiötä. Samoin on kapitalistinen muna ollut hautomisen alaisena sukupolvien ajan ja sisältää tänä päivänä huomattavan sosialistisen sikiön huolimatta munankuoren petteävästä näkyvyydestä.

Edelleen: Koko hautomisajan on munankuori pysynyt kokonaisuena. Jokainen tippa sen sisällä olevasta nesteestä on muuttunut lihaksi, luiksi ja höyheniksi, mutta kuori ei ole tässä kehityskulussa kutistunut tai epämuodostunut — se on itsepintaisesti pitänyt kouristuksessaan uuden aineen vanhan sijasta. Juoksevassa tilassa olevalle munnalle on kova kuori sangen sopiva verho, mutta nyt se tulee rasiukseksi, pahennukseksi, nuorelle, elämänhaluiselle kananpojalle. Niin pian kuin tämä kananpoika kehittyä tarpeellisen

vahvaksi ja älykkäiksi särkee se kuoren sisältäpäin. Kuori rikkoutuu moniksi sirpaleiksi äännekkäällä rytinällä ja kapi-noiva kananpoikanen hyppää ulos. Pintapuoliselle katsojalle näyttää tämä vallankumoukselta, joka on muuttanut munan kananpojaksi. Itse asiassa, varsinainen vallankumous on kuitenkin tapahtunut kananpojan sikiön vähittäisen kehityksen kautta munan aineosan kustannuksella. Kuoren rikkoutuminen oli vain sisällä tapahtuvan merkitsevimmän kehityskulun loppusuorituksen ilmaus. Jos kuori olisi ollut pehmeä ja peräänantava, ei se olisi ehkes tarvinnut pakollista särkemistä. Katutaistelut, katusulut ja aseelliset yhteenotot, jotka satunnaisesti seuraavat vallankumouksen kera, ovat tarpeettoman politillisen kuoren rikkomista — itse vallankumoukset tapahtuvat hiljalleen yhteiskunnan teollisen aineksen sisällä.

Kuoren särkyminen tulee hyödylliseksi ja vapauttavaksi teoksi vain silloin kuin kananpoikainen on täydelleen kehittynyt sen sisällä. Kun se kohta on saavutettu, pitää kananpoika huolen kuoren särkemisestä. Kannalla ei ole mitään tekemistä

sen osan suorittamisessa. Sen asiana on istua munan päällä hautomiseen tarvittavan täyden ajan, antaa tarpeellista lämpöä, eikä lyödä tehtävänsä laimin hautomisaikana. Jos kana käy kärsimättömäksi tai saa päähänsä syndikalistisen ajatuksen "kehityskulun jouduttamisesta" ja yrittää rikkoa kuoren ennenai-kaansa, hävittää se vain elinlussa- an olevan kananpoikasen elämän.

Ja lopuksi, hautomissuoritusta voidaan käyttää esimerkkinä sosialistisen valistustyön ja luonnollisen taloudellisen kehityskulun välisen suhteen selvittämiseksi. Hautoakseen kananpoikasen, täytyy kanalla olla muna, joka sisältää kananpoikasen itiöt. Mikään hautominen ei tee kivistä kananpoikasta. Toiselta puolen taas, muna pysyy ikänsä munana, ellei sitä tahallansa ota haudottavaksi. Mitään yhteiskuntajärjestelmää ei voida muuttaa sosialistiseksi, ellei se sisällä sosialistisen järjestelmän ituja, ja, toiselta puolen, mikään yhteiskuntajärjestys ei kasva sosialistiseksi ellei sitä suunnitelmallisesti ohjata siihen. Kapitalistinen valtio on muna — sosialistit suorittavat hautomisen.

SOSIALISMIN KÄYTÄNNÖLLINEN OHJELMA.

"Jos sosialistit olisivat kongressissa enemmistönä, mitä he ensimmäiseksi tekisivät?"

Tämä on kysymys, joka useimmin heitetään sosialisteille. Pinnalta nähden se näyttää sangen oikeutetulle, mutta lähemmin a-

jatellessa huomataan sen perustuvan sosialistisen filosofian väärinkäsitykseen, ja vallitsevan yhteiskunnallisen sekä poliittisen edistyskulun erheelliseen mielikuvitukseen.

Kaikkien sosialistien suurena

päämääränä on teollisuuksien yhteiskunnallistuttaminen, mutta se ei ole nähtävästi "ensimmäinen tehtävä", jonka sosialistit yrittäisivät aikaansaada. Tuotannon yhteiskunnallisten välineiden yhteisomistusta ei voida saada aikaan yhdellä ainoalla lainlaadinnallisella säädöksellä. Se tulee pikemminkin olemaan sosialistisluontoisten poliittisten ja teollisten pitkän uudistussarjan tulos. Nämä uudistukset tulevat olemaan lukuisat ja laajuudeltaan sekä laadultaan moninaiset. Joittenkin niistä täytyy koskea kongressia, toisten valtioiden lainlaatijakuntia tahi paikallisia poliittisia perusteita. Ne eivät luultavastikaan esiinny aina kaikkialla yhtäläisinä ja yhtäjaksoisina. Satunnaiset tapaukset ja paikalliset olosuhteet ehkä pakottavat eri kysymykset etualalle eri aikoina ja eri paikoissa. Aijottujen sosialististen uudistusten tarkan järjestyksen etukäteen määrittäminen olisi turha ja utopinen teko. Sosialistisen politiikan käytännöllisyyden koe ei ole siinä josko sosialistit ovat päättäneet "ensimmäisestä" käytännöllisestä tehtävästä vaitaan päästyään, vaan josko he esittävät poliittisen ohjelman, joka on kylliksi perinpohjainen vastatakseen kaikkia nykypäivän tärkeitä yhteiskunnallisia kysymyksiä. Sosialistinen ohjelma on sellainen.

Sosialistipuolueella on sängen määritelty poliittinen ohjelma, joka eroaa jyrkästi kaikkien toisten puolueiden ohjelmista laajuudeltaan, rakenteeltaan ja sisällöltään.

Politikka ruokalistan mukaan.

Vanhojen puolueiden ohjelmat ovat etupäässä laaditut saman suunnitelman mukaan kuin ruokalista äveriäässä ravintolassa: että ne sopeutuvat jokaisen mukaan ja tyydyttävät jokaisen ruokahalun. Niiden tarkoitus on "saada ääniä" — kaikeliaisia ääniä, ja jokainen niiden "pykälä" on tarkotettu vetämään puoleensa jotain erikoista äänestäjäluokkaa. Lupauksia, vakuutuksia ja kohteliaisuuksia jaetaan vuoroin tehtailijoille ja työläisille, rautateille ja maanviljelijöille, tuottajille ja kuluttajille, ulkomaalaissyntyisille kansalaisille ja etelän neekereille. Kokonaisuudessaan ne ovat pääasiassa laaditut päivän pienempiä "kysymyksiä" varten, ja tärkeimpäin ja vakavimpain yhteiskunnallisten asiain suhteen ne ovat tavallisesti mykkiä. Eri pykälät ovat useinkin ristiriitaisia ja tarkoituksettomia, eikä niitä koskaan sido mikään yhtenäinen yhteiskuntafilosofia. Republikanipuolueen ohjelmassa löytyy tuskin yhtään vakuutusta joka ei löytäisi oikeutettua sijaansa demokraattien ohjelmassa, ja päinvastoin. Molempien vanhojen puolueiden välinen kilpailu on useinkin vain kilpailua "pontevammasta" vaaliponnesta, ja joskus molemmat hyväksyvät samat yleiset vaatimukset enemmällä tai vähemmällä ponnella. Olisi turhaa työtä yrittää eroittaa vuoden 1908 Bryanin ohjelman yhteiskuntafilosofiaa vuoden 1904 Rooseveltin ohjelmasta, tahi vuoden 1904 Parkerin ohjel-

man käsitystä vuoden 1912 Taf-
tin ohjelmasta.

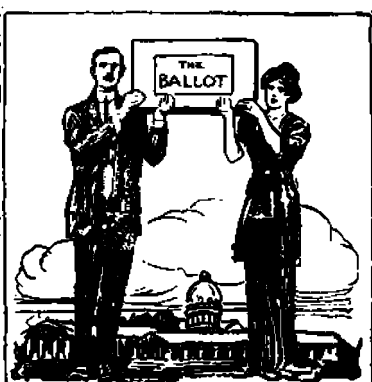
*Sosialistinen ohjelma pysyvää
laatua.*

Sosialistipuolueen ohjelma si-
tävastoin perustuu vissille yhteis-
kuntakäsitykselle ja yhtenäisel-
le poliittiselle tarkotukselle. So-
sialistien tarkoitus politikassa on
parantaa työläisten asemaa, hilli-
tä kapitalistien valtaa, laajentaa
valtion yhteiskunnallisia ja teol-
lisiä tehtäviä ja saada hallitus
välittömämmin kansan käsiin —

se on kiinteä ja muuttumaton.
Järkevästi se ei voisi muuten
ollakaan. Sosialistipuolue on
perustettu määrätyn yhteiskun-
nallisen ja poliittisen tehtävän
suorittamiseksi. Sen ohjelma on
vain ilmaus tästä tarkoituksesta
ja ilmoitus askelistasta, joiden kaut-
ta se ajetaan toteuttaa. Niin
kauan kuin tämä tehtävä on suo-
rittamatta ja niin kauan kuin
puolue pysyy kiinni päämääräs-
sään, periaatteessaan ja menet-
elytavoissaan, niin kauan sen
ohjelman perusosan täytyy pysyä
muuttumattomana.

Pres veto-vullan ja senatin poistaminen.

Yhtäätinen, rajoittamaton äänioikeus.

kaikki tämä siinä lopullisessa
tarkotuksessa, jotta nykyinen te-
ollinen ja poliittinen järjestelmä
muutetaan yhteiskunnalliskansan-
valtaiseksi. Nämä tarkotuksetperät
ilmaistaan tiiveissä ja määrätys-
sä pykälissä eli "vaatimuksissa",
jotka muodostavat vaihtumatto-
man sosialistisen ohjelman. Ai-
ka-ajoin sitä ehkä tarkistetaan ja
lainataan suurempaa huomiota
sille tai tälle kysymykselle, joka
määrättyinä aikana nousee pin-
nalle; mutta kokonaisuudessaan

Kapitalististen etujen tullessa
enemmän vallitseviksi ja terä-
viksi, eduskunnallinen hallitus
lakkaa olemasta "kansan halli-
tusta, kansan hyväksi kansan
kautta", ja tahraantuu luokka-
värillä, isäntävallalla ja turmel-
tuneisuudella. Yleisen hallituk-
sen alistuminen suurten raha-
etujen ja niiden edustajain pal-
velukseen politikassa ja hallituk-
sessa kasvaa uhkaavammaksi
vuosi vuodelta, ja antaa alun
monenmuotoisille uudistusliik-

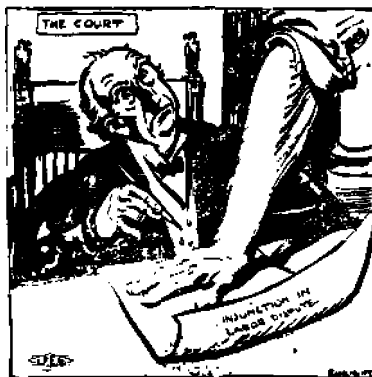
keille entisten poliittisten järjestöjen sisällä ja sivulla.

Tällaisten uudistusliikkeiden päävirtaukset liikkuvat kahdella alalla. Ensimmäinen näistä suuntaa yksilö-viranpitäjän tahi -poliitikkojen personallista kelvottomuutta eli turmeltuneisuutta vastaan. Tähän uudistajain luokkaan kuuluvat kaikki "hyvään" kansalaisten hajanaiset liikkeet "lurjusten virasta poisajamiseksi", joka antaa aika-ajottaista poliittista kiihkoa paikallisissa vaaleissa. Nykyinen kiihkoilu valtiokunnallisen hallitusmuodon

liijain lukua ja pitentämällä niiden virka-aikaa.

Sosialistit panevat sangen vähän arvoa tälle "hyvän hallituksen" liikkeelle. He pitävät politikassa suurimpana tekijänä toimenpiteitä, ei miehiä, luokkajärjestyksiä, ei personallisia ominaisuuksia.

Republikaani- ja demokraatti-puolue ja jokainen "kunnioitettavain" kansalaisten perustama uudistuspuolue on samoin perustettu nykyiselle yhteiskuntajärjestykselle, ja tietoisesti tai tiedottomasti ne kannattavat ny-

Injunktionituomioiden kieltäminen.

Vapaa oikeudenkäyttö.

hyväksi paikallisia, valtio- ja kansallisvaaleja varten ja kaikki samantapaiset liikkeet ovat vain "hyvän miehen" teorian soveltamista politiikkaan, vaikka eri muodoissa. Ne olettavat, että meidän nykyinen äänestysjärjestelmämme, jossa ehdokkaiden sekavasta joukosta valitaan vuosittain virkailijat tärkeisiin ja vähäisiin virkoihin, estää niiden järjestellisen valinnan mahdollisuuden, ja koettavat parantaa sitä vähentämällä valittavain virkai-

kyistä järjestelmää ja varakkaiden valtaa. Niitä johtaa ja rahallisesti kannattaa omistava luokka, ja niiden valitsemat virkailijat tulevat tästä luokasta tahi ovat siitä riippuvaisia. Josko he ovat personallisesti hyviä, huonoja tahi välinpitämättömiä, rehellisiä tahi epärehellisiä, kykeneviä tahi kykenemättömiä, jokatapauksessa he ovat kapitalistiluokan kietomia ympäristön, opetuksen, vaiston ja etujen kautta. Kokemus on osoittanut uudeleen

ja uudelleen, että "hyvä hallitus" on voimaton ehkäisemään ehkes pienimpiä rikoksia ja vääryyksiä politikassa. Se on täydellisesti tehoton keino eli väline työläisten osan parantamiseksi.

Todelliset poliittiset uudistukset.

Mitä sosialistit tahtovat ei ole hyvien kapitalistien hallintoa hyviä kapitalisteja varten, vaan työläisten hallitusta kaikkia työläisiä varten.

Polittisista uudistusliikkeistä tärkeimpiä ovat ne, jotka tahtovat poliittisten menettelyjen ja laitosten pysyvistä parannusta. Näillä liikkeillä on tarkotuksenaan äänioikeuden laajentaminen luokille, joilla sitä ei vielä ole, tai tahtovat ne lisätä kansan poliittista valtaa ja vahvistaa sen kontrollia valittujen edustajain yli.

Indianapolissa äsken hyväksyty sosialistipuolueen kansallinen ohjelma sisältää seuraavat poliittiset pykälät eli "vaatimukset":

Rajottamaton ja yhtäläinen äänioikeus miehille ja naisille.

Alote-, yleisäänestys- ja takaisinkutsunto-oikeuden sekä suhteellisen edustusoikeuden käyttäntöönottaminen niin kansalliskuin paikallisvaaleissakin.

Presidentin veto-oikeuden ja senatin poistaminen.

Presidentin sekä varapresidentin väitsemisen välittömällä kansanäänestyksellä.

Sen Yhdysvaltain ylioikeuden anastaman vallan lakkauttaminen, jonka nojalla se päättää kongressin laatimien lakien pe-

rustuslaillisuuden. Kansallisia lakeja kumottakoon ainoastaan kongressin päätöksillä tai koko kansan yleisäänestyksellä.

Kansanvaltaisen hallituksen ulottuttaminen kaikkialle Yhdysvalloissa.

Oikeuslaitosten vallan julistaa injunktionituomioita, pikainen rajottaminen.

Vapaa oikeudenkäyttö.

Konventionin kokoonkutsuminen Yhdysvaltain perustuslain uudistamista varten.

Politiillisten vaatmusten kolme pääkohtaa.

Kaikki nämä toimenpiteet ovat tärkeitä, mutta sosialistit panevat erityistä painoa kolmelle: Naisten äänioikeudelle, suhteelliselle edustukselle ja oikeuslaitosten vallan rajoitukselle.

Sosialistipuolue oli ensimmäinen poliittinen puolue tässä ja jokaisessa maassa, joka asettui vaatimaan naisille yhtäläistä yleistä äänioikeutta ja oikeutta tulla valituksi virkoihin, ja on pannut periaatteen naisten tasa-arvoisuudesta täydellisesti käyttäntöön omassa järjestössään. Naiset muodostavat tukevan osan sosialistipuolueen toimivista jäsenistä, ja ovat aina lukuisasti edustettuna sen puhujalavoilla ja edustajakokouksissa.

Suhteellisen edustusoikeuden periaate on sosialistien vaatimusten tärkeä kohta sekä sopivaisuuden että periaatteen puolesta. Sosialistipuolue on vähemmistöpuolue sekä luokkapuolue. Vähemmistöpuolueena ollessa siltä on melkein riistetty edustusoi-

keus nykyisen vaalijärjestelmän ja yksiedustuksellisten vaalipiirien kautta. Vuoden 1910 kongressimiesvaaleissa heitettiin ääniä yhteensä lähes 14,000,000. Sosialistipuolue sai näistä yli 600,000, eli 4.3 pros. Tämän perusteella puolue olisi ollut oikeutettu saamaan 17 edustajasijaa edusmiesshuoneen 391:stä. Se sai vain yhden. Olettaen että sosialistipuolueen äännet jakautuvat tasaisesti yli koko maan, joka suurimmaksi osaksi tapahtuukin, joutuisimme tilanteeseen, jossa neljäs osa, vieläpä kolmas osa koko maan äänestäjistä olisi ilman edustusta ja ääntä kongressissa. Sama on asia valtioiden lainlaatijakuntain ja kunnallishallintojen edustuksen suhteen.

Suhteellista edustusta vastustetaan useinkin sen syyn tähden, että se korottaa poliittisen järjestön tärkeämmäksi yksilöehdokkaan persoonallisuutta. Sosialistien mielestä tämä on pikemminkin väite suhteellisen edustuksen puolesta kuin sitä vastaan, sillä he pitävät puoluettaan ennenkaikkea työväenluokan taistelujen poliittisena välikappaleena. Puolue sellaisenaan laatii työväen poliittiset vaatimukset, käy vaalitaistelua niiden puolesta ja on edesvastuullinen toiminnastaan työläisille. Puolueen ehdokkaat ovat vain sen asiamiehiä, rajotetulla vallalla ja visseillä valtuuksilla.

Suhteellinen edustus on täydellinen vastakohta vanhojen puolueiden sisällä kasvavalle ja alaa voittavalle primaryvaaliliikelle. Republikaani- ja demo-

kraattipuolueita ei eroita luokkarajat. Niillä ei ole keskenään mitään eroitusta tehtävään tai suoritusten puolesta. Näiden eri järjestöt pyrkivät vain kehittämään poliittisia "renkaita" ja "isäntiä" poliittisten saaliitten jakamiseksi. Tästä "kunniallisten" kansalaisten halu saada poistettua puoluejärjestöt ja puoluekokoukset, ja asettaa ehdokaiden nimittäminen, tuo vanhojen puolueiden melkein koko tehtävä, äänestäjään käsiin. Toimeliaille socialisteille näyttäytyy liike heidän puoluejärjestönsä poistamiseksi yhtä sopimattomalle kuin tappelussa olevalle armeijalle sotilasjärjestyksen ja kurin poistaminen.

Oikeuslaitosten valian rajottaminen on ehkä tärkein sosialistien vaatima toimenpide. Mikään vapaa kansakunta ei ole koskaan sallinut pienen joukon miehiä tappaa lakejaan ja tehdä tyhjäksi kansan ilmaiseman mielipitteen. Tämä oikeuslaitosten tavaton valta on selvä esikuva ehdottomasta itsevallasta. Niin kauan kuin Yhdysvaltain kansa jättää lopullisen poliittisen ja yhteiskunnallisen kohtalonsa elinajaksi nimitetyn ja suurten joukkojen tarpeille ja pyrkimyksille myötätunnottoman yhdeksän miehen armeijalle, niin kauan meidän "itsehallintomme" on itsepetosta ja "kansanvaltaisuutemme" harhaluuloa.

Nykyiset suuret kysymykset voidaan ratkaista rauhallisesti ja järjellisesti vain oman kohtalonsa vapaasti määrävän ja laitoksiaan korjaavan ja parantavan kansan kautta, ilman muutamain

Debs puhumassa.

harvain ja kuolleen menneisyyden homehtuneella laillisuuden käsitteellä varustettujen yhdeksän miehen mielivaltaista sekaantumista. Sosialistit sentähden pitävät oikeusjärjestelmän jyrkkää uudistamista kaikkien toisien uudistustoimenpiteiden edelläkäypänä ehtona.

Teollisuusoloja koskevat uudistukset.

Sosialistipuolueen ohjelmassa olevain politillisten vaatimusten tarkoituksena on saada aikaan läheisempää yhteyttä kansan ja sen valittujen edustajain välillä, ja laajentaa kansalaisten välitöntä osanottoa hallitukseen. Politiikka ei ole hallitusta vaan hallitukseen pääsyn väline. Työvälineet itsessään, olkootpa kuinka mainioita tahansa, ovat kokonaan vailia arvoa ellei niitä käytetä yhteiskunnallisesti välttämättömäin tavarain tuottamiseksi. Yleinen, yhtäläinen äänioikeus ja yleisten virkailijain kontrolli ovat kansanvallan välineitä. Ne ovat tärkeitä ja arvokkaita jos niitä käytetään kansan jokapäiväistä elämää parantavain lakien laatimiseksi ja sen yleisen hyvinvoinnin korottamiseksi. Muussa tapauksessa ne ovat vain pelkkänä kaunistuksena.

Sosialistit pitävät tärkeinä kaikkia lakeja, joiden tarkoituksena on edistää työläisten aineellista olotilaa ja kohottaa heidän henkistä tasoaan. Sosialistit tunnustavat, että nykyisen kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän muuttaminen sosialistiseksi tasavallaksi on pääasiassa työläisten tehtävä, ja käsittävät että tätä

suurta historiallista tehtävää ei voi suorittaa ruumiillisesti ja henkisesti heikko luokka, vaan että se vaatii ruumiillisesti, henkisesti ja siveellisesti hallitusohjiin sopivan mies- ja naisjoukon järjestettyä ja järkkymätöntä ponnistusta. Sosialistien hankkeet työläisten elämäntason korottamiseksi eivät sentähden perustu pelkästään inhimillisiin tai tunteellisiin vaikuttimiin. Ne ovat sosialismin käytännöllisen työn elimellinen osa, liikkeen lopullisen menestymisen ja edistyksen kieltämätön ehto. Sosialistipuolueen ohjelma sisältää tämän otsikon alla seuraavat paljon käsittävät "vaatimukset":

Inhimillisten voimälähteiden, etupäässä työläisten ja heidän perheidensä hengen ja hyvinvoinnin turvaaminen:

1. Työpäivän lyhentämisellä samassa suhteessa kuin koneiden tuottavaisuus lisääntyy;

2. Varustamalla jokaiselle työläiselle vähintään puolentoista päivän levon joka viikko;

3. Järjestämällä työhuoneiden, tehtaiden ja kaivosten tarkastuksen tehokkaammaksi;

4. Kieltämällä työnteon alle 16 vuoden ikäisiltä;

5. Liittovaltion vankiloissa ja pakkotyöhuoneissa harjotetun teollisuuden osuuskunnalliseksi järjestämisellä vankien ja heistä riippuvien eduksi;

6. Poistamalla liikevoittojärjestelmän hallituksen töistä ja sen tilalle asettamalla joko työläisten suoranaisten palkkaamisen tai myöntämällä urakoita työläisten muodostamille osuuskunnallisille ryhmille;

7. Kieltämällä lapsityöläisten, vankilatyöläisten ja kaikkien tarkastamattomain tehdas- ja kaivostuotteiden kulettamisen valtiosta toiseen;

8. Määräämällä minimipalkka-asteikkoja;

9. Poistamalla virallisen armeliaisuuden ja säätämällä sen tilalle maksuvapaan vanhuudenvakuutusjärjestelmän, valtion kaikkien jäsenien yleisen vakuutusjärjestelmän työttömyyden ja työkyvyttömyyden varalle, ja työnantajain pakollisen työläistensä vakuutuksen tapaturmain, ammattisairauksien ja kuoleman varalle, ilman työläisille koituvia kustannuksia.

Sosialistiselta näkökannalta kaikkein tärkeimmät näistä ovat ne, jotka koskevat työpäivän lyhennystä ja työläisten vakuutusta. Lyhempi työpäivä pyrkii edes osaksi ratkaisemaan työttömyyskysymystä ja samalla aikaa ja samasta syystä lisäämään keskimääräistä palkkaa. Se antaa työläisille enemmän eiämis-, ajattelu- ja huiviaikaa, ja laajentaa hänen poliittista, yhteiskunnallista ja henkistä näköpiiriään. Se myös jossain määrin vähentäisi lapsityötä. Työläisten työttömyys-, tapaturma-, sairaus-, työkyvyttömyys- ja vanhuudenvakuutus pyrkii poistamaan pelottavinta piirrettä nykajan palkkatyöläisen elämässä: olemassaolon epävarmuutta ja huomisen huolta. Se onneton työläinen, joka nykyisten olojen vallitessa loukkaantuu tai menettää nuoruuden tarmonsaa, terveytensä ja voimansa kanssaihmissen palveluksessa, heitetään armotta syrjään nään-

tymään ja sortumaan. Valtion vakuutusjärjestelmän vallitessa yhteiskunta pitäisi huolen suuren, elämää ylläpitävän työläisarmeijan uhreista ja vanhuksista, kuten se nyt huolehtii kuolemaa jakavien sotien uhreista ja vanhuksista. Tämä toimenpide ei ole sosialistista utopiaa, sillä edelläesitetynlaisia vakuutusjärjestelmiä on enemmän tai vähemmän täydellisessä muodossa käytännössä melkein kaikissa edistyneimmissä maissa paitsi Yhdysvalloissa.

Hallinnollisia toimenpiteitä.

Koettaessaan saada välillisiä poliittisia ja teollisia uudistuksia, sosialistit myös pyrkivät laajentamaan hallituksen yhteiskunnallisten ja taloudellisten tehtävään alaa.

Sosialistien ohjelma vaatii:

1. Rautateiden, sähkölennätimien (langattomienkin), puhelinten, expressilaitosten, höyrylaivalinjojen ja kaikkien muiden yhteiskunnallisten kulku- ja välitysneuvojen ja suurten teollisuuksien yhteisomistusta ja kansanvaltaista johtoa;

2. Kaikkien viljasäiliöiden, karjapihojen, säilytyslaitosten ja muitten välityslaitosten kunnan, valtioiden tahi liittovaltion hallituksien omistamista nykyisten tavattoman korkeiden elantokustannusten alentamistarkoituksella.

3. Kansallisuusomaisuuksien laajentamista siten, että niihin tulee kuulumaan kaivokset, louhimot, öljylähteet, metsät ja vesivoimat.

4. Luonnonrikkauksien edelleen säilyttämistä ja kehittämistä

tä koko kansan käytettäväksi ja hyödyksi:

(a) Tieteellisen metsän kasvatuksen ja metsien suojeluksen kautta;

(b) Kuivien maa-alojen ja suomaiden viljelyskelpoiseksi saattamisen kautta;

(c) Tulvaveden säilyttämisen ja vesivoiman käytäntöönottamisen kautta;

(d) Nykyisen ylimääräisen maan, kaivosten ja öljylähteiden tuotteiden kohtuuttoman tuhlauksen lopettamisen kautta;

(e) Maa- ja vesiteiden kehittämisen kautta;

(5). Maan yhteisömistamista milloin se käytännöllisesti on mahdollista, ja, sellaisissa tapauksissa missä sellainen omistusoikeus on epäkäytännöllistä, kaiken keinotteluun käytetyn maan valtion haltuun ottamista sen vuotuisen vuokra-arvon veroittamisella.

6. Pankki- ja rahalaitosten yhteisömistusta ja kansanvaltaisesti johtamista.

7. Työttömien pikaista avustamista hallituksen välityksellä, laajentamalla kaikkia yleishyödyllisiä töitä. Kaikkien tällaisissa töissä työskentelevien on oltava hallituksen suoranaisesti palkkaamia ei pitemmän kuin kahdeksan tunnin työpäivän ja eikä pienemmän kuin vallitsevan union palkka-asteikon mukaan. Hallitus myöskin perustakoon työnvälitystoimistoja; lainatkoon rahoja ilman korkoja valtioille ja kunnille yleisten töiden teettämistä varten ja ryhtyköön muihin sellaisiin vallassaan oleviin toimenpiteisiin, jotka vähentävät

kapitalistiluokan nurjan hallinnon aikaansaamaa laajalle levinnyttä kurjuutta työläisten keskuudessa.

8. Asteettain kohoavan tuloveron hyväksymistä nykyisen korporatsiooniveroasteikon suurentamista ja perintöverojen suhteellista laajentamista omaisuuden suuruuden ja sukulaisuus-suhteiden mukaan — näistä verotuksista tulevat varat käytetään teollisuuksien saattamiseksi yhteiskunnalliseksi omaisuudeksi.

Sosialistien kaikista ohjelma-työkalista nämä juuri lainatut luonnollisesti näyttäisivät kaikkein lähimmin liittyvän sosialistisen yhteiskuntaihanteen lopulliseen päämäärään. Mutta niin ei ole asianlaita. Sosialistit eivät omaa mitään harhaluuloa valtion omistamain teollisuuksien hyödyn suhteen nykyisen järjestelmän vallitessa. Valtion omistusoikeutta suositellaan usein kansaa hyödyttämättömänä toimenpiteenä, jonka tarkoituksena vain on taata hallitukselle tuloja ja sotilasmenoja varten. Sellaisissa tapauksissa valtion omistusoikeus pikemmin lujittaa kuin löyhentää kapitalistisen hallituksen mahtia kansan yli, ja sen tulokset saattavat olla peräti taantumuksellisia. Tällaista valtion omistusoikeutta ajavat usein keskiluokan "uudistus"-puolueet pääasiassa omaisuutta omistavain verojen vähennykseksi ja rahtimaksujen alennukseksi.

Sosialistien vaatimus valtion omistusoikeudesta yleisiin tai luonteeltaan puoliyleisiin teollisuuslaitoksiin johtuu kokonaan

toisellaisista vaikuttimista ja tarkoittaa eri järjestelmää kuin toisten puolueiden samantapaiset vaatimukset. Sosialistit vaativat valtion omistusoikeutta pääasiassa yksityisvoiton poistamiseksi yleisten hyödykkeiden tuotannosta, ja sellaisista teollisuuksista tulevan hyödyn luovuttamiseksi työntekijöille ja kuluttajille. Heidän vaatimuksensa kansallisesta tai kunnallisesta omistusoikeudesta sisältää aina kohdan sellaisten teollisuuksien kansanvaltaisesta hallinnosta ja voittojen käyttämisestä työntekijäin palkkojen korottamiseksi ja palveluksen parantamiseksi. Edelleen on muistettava että kun sosialistinen ohjelma julistaa kannattavansa valtion omistusoikeutta määrättyihin teollisuuslaitoksiin, puolue nimittää samalla yleisiin virkoihin ehdokkaansa, jotka velvotetaan saamaan aikaan näitä toimenpiteitä puolueohjelman hengessä. Toisin sanoen, mitä sosialistit esittävät ei ole valtion omistusoikeutta puhtaasti, vaan yhteisomistusta hallituksen alaisesti, jota johtaa tahi johon kuitenkin suuresti vaikuttaa työväenluokan poliittiset edustajat.

Tähän mennessä käsiteltyihin toimenpiteisiin eivät vielä pääty sosialistipuolueen käytännölliset "vaatimukset". Vaikka puolueen toimet koskevat pääasiassa työläisten olojen helpotusta, sen

hankkeet eivät pääty tähän. Sosialistit ovat syvästi kiintyneet kaikkiin yhteiskunta-edistystä ja kansakunnan hyvinvoinnin edistämistä tarkoittaviin toimenpiteisiin.

Puolueen ohjelma sisältää pykälän ehdottomasta paino-, puhe- ja kokoontumisvapaudesta; toimenpiteistä kansanvalistukseksi, varsinkin ammattivalistukseksi hyödyllisissä ammateissa; terveydenhoidosta ja itsenäisen terveyshoitoviraston perustamisesta.

Puolueen kansallisen ohjelman lisäksi on valtio- ja kunnallisohjelmia, jotka ovat aina tiiviitä jäljennöksiä samoista yleisistä tehtävistä pienempää alaa varten, ja muodostavat yhdessä johdonmukaisen, yhtenäisen ja selvän ohjelman yhteiskuntaedistyksestä. Ja tässä yhtenäisyydessä ja selvyudessa lepää sosialistisen ohjelman voima. Sosialistien ajamat erinäiset toimenpiteet ovat usein vähäpätöisiä verrattuna liikkeen suureen päämäärään. Joitakin niistä saattaa löytää toisten puolueiden ohjelmissa, yhdelläkään niistä, yksinään ollen, ei ole selvää sosialistista luonnetta. Mutta ottaen kokonaisuudessaan sosialistipuolueen ohjelman, ilmenee siinä selvä ja jyrkkä ero kaikkien muiden puolueiden ohjelmista, ja esittää se erehtymättömän kuvan sosialistisesta ajatuksesta ja pyrkimyksestä.